

**Низомий номидаги ТДПУ физика-математика факультети
Информатика ўқитиш методикаси кафедраси катта ўқитувчи
А. А. Примкулованинг «Pascal дастурлаш тили. Pascal дастурлаш
тилининг операторлари» мавзусидаги очик дарси юзасидан**

ТАҚРИЗ

Очиқ дарс 16 октябрь 2017 йил куни «Физика ва астрономия ўқитиш методикаси» таълим йўналиши 201-гурухида (3-02 ўқув хонасида) ташкил қилинди.

Ўқув фанининг номи: Информатика ва ахборот технологиялари.

Дарснинг мақсади: Талабаларда Pascal дастурлаш тили. Pascal дастурлаш тилининг операторлари, улар ёрдамида дастурлар яратиш бўйича билим, қўникма ва малакаларини шакллантириш ва ривожлантириш.

Дарсга қатнашган талабалар: 16 нафар

Дарсга сабабсиз келмаган талабалар: йўқ

Ўқитувчининг меъёрий ҳужжатлари: ишчи дастур, календар тематик режа, ўқув услубий мажмуалар мавжуд. Ўқув аудиторияси дарсга тайёр: тозалиги талаб даражасида, компьютер ва проектор билан жиҳозланган, доска дарсга тайёр ҳолатда. Дарс талаб даражасида ташкил қилинди: талабаларнинг давомати аникланди, уларнинг кийиниш маданиятига эътибор қаратилди, уй вазифаларини текшириб чиқилди ва баҳоланди. Янги мавзу эълон қилинди: «Pascal дастурлаш тили. Pascal дастурлаш тилининг операторлари». Фойдаланилган адабиётлар билан таништирди. Асосий адабиётлар:

Nº	Muallif	Adabiyot nomi	Adabiyot turi	Nashr yili
1.	M.T.Azimjanova, Muradova, M.Pazilova	Informatika va axborot texnologiyalari	O'quv qo'llanma	Toshkent, 2013.
2.	A.U.Ashurov, N.D.Mirzahmedova, N.S.Haytullayeva	Algoritmlash va dasturlash tillari	Uslubiy qo'llanma	Toshkent – 2015.
3.	M.U.Ashurov, N.D.Mirzaxmedova.	Turbo Pascal dasturlash tili	Uslubiy qo'llanma	Toshkent TDPU – 2011.

Интернет сайллари

1. www.dasturchi.uz
2. [www.ozon.ru/context/detail/id /2705337/](http://www.ozon.ru/context/detail/id/2705337/)
3. [http://www.borlpasc.narod.ru/.](http://www.borlpasc.narod.ru/)
4. [www.nmarket. ru/program/delphi/lessons-2](http://www.nmarket.ru/program/delphi/lessons-2)
5. [http://www.proklondike.com/contentview. php?content=516](http://www.proklondike.com/contentview.php?content=516)

Дарс режаси хаётий мисоллар кетма-кетлигига берилди. Ҳар бир мисолнинг моҳияти кетма-кет тартиб билан очиб борилди. Мавзуни

тушунтиришда талабаларнинг фаоллиги сезилиб турди. Янги мавзунинг мазмуни илмий ва методик жиҳатдан тушунарли ва равон тилда баён қилинди. Берилган саволларнинг барчасини тушунтиришга улгурилди ва мақсадга эришилди деб ҳисоблайман. Компьютер слайдларидан ва турли педагогик дастурий воситалардан унумли фойдаланилди. Дарс жараёнида ақлий хужум, кроссворд каби метод ва технологиялардан фойдаланилди ва бунда талабаларнинг қизиқишлари ва фаолликлари ортди.

Ютуқ ва камчиликлар: Янги мавзунинг мазмуни илмий ва методик жиҳатдан тушунарли ва равон тилда баён қилинди. Кўзланган барча режаларни баён қилишга ва тушунтиришга улгурди ва қўйилган мақсадга эришилган. Назарий материалларни тақдим этишда компьютер слайдларидан, мисоолларни ҳал қилишда эса бевосита Pascal дастурлаш мухитидан унумли фойдаланилди. Талабаларни дарсга қизиқтира олиш даражаси ва талабаларнинг фаоллиги ҳам дарснинг ютукларидан бири ҳисобланади. Уйга вазифа берилди, аммо бу вазифаларни бажариш бўйича тушунтириш ишлари бажарилмади.

Таклиф: Уй вазифасининг бажарилиши тушунтирилса, талабаларнинг мустақил равища уй вазифаларини тўғри ва тўлиқ бажаришларига эришиш мумкин деб ҳисоблайман.

Такризчи:

Мухаммад Ал-Хоразмий номидаги ТАТУ
хузуридаги ПХҚТ ва УМО тармок
маркази директори , п.ф.д., профессор
Закирова Ф.М.

сана: 20 октябрь 2017 й